

การวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงินของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา

ในการดำเนินงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) มีบุคคลและสถาบันที่เกี่ยวข้องด้วย
ได้แก่

รัฐบาล คือเจ้าของเงินทุนซึ่งจัดสรรมาจากงบประมาณแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติ
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๓ (ภาคผนวก ก.)

ลูกจ้างพนักงาน คือบุคคลที่ทำงานให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค บุคคลเหล่านี้ต้องการค่าจ้าง
ค่าแห่งและสวัสดิการต่าง ๆ

ผู้ใช้ไฟ คือผู้ชำระค่าไฟฟ้าซึ่งต้องการใช้ไฟฟ้าในอัตราค่ากระแสไฟฟ้าที่สมควร และมี
การจ่ายกระแสไฟฟ้าที่สม่ำเสมอ

สถาบันการเงิน คือแหล่งเงินกู้ซึ่งต้องการได้รับอัตราดอกเบี้ยพอควรตามนโยบายของ
แหล่งเงินกู้นั้น ๆ และผู้ยืมนำเงินนั้นไปใช้ประโยชน์มากที่สุด

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) เป็นกิจการสาธารณูปโภค จึง
จำเป็นจะต้องมีการลงทุนเพื่อการก่อสร้าง ขยายเขตการจำหน่ายไฟฟ้าให้ทั่วประเทศไทย โครงการ
ต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ซึ่งเงินทุนเหล่านี้จะได้มาจากรายได้ที่จัดสรรไว้ เงินงบประมาณแผ่นดิน
และเงินกู้จากสถาบันการเงินทั้งในและนอกประเทศเป็นต้น เพื่อให้การดำเนินงานของการไฟฟ้า
ส่วนภูมิภาคประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ จึงจำเป็นจะต้องมีการบริหารงานที่ดีในด้านต่าง ๆ
อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะต้องมีการศึกษาและวางแผนไว้อย่างรอบคอบ มิฉะนั้นจะทำให้ฐานะทางการเงิน
ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ไม่มั่นคงเท่าที่ควร ดังนั้นในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงิน
ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จะพิจารณาจากงบการเงิน อันได้แก่ งบดุล งบกำไรขาดทุน งบกำไรสะสม
งบแสดงแหล่งที่มาและการใช้เงินทุน และงบเงินสด เนื่องจากงบเหล่านี้แสดงฐานะ

ความมั่นคงทางการเงินเพื่อประโยชน์ในการวางแผนงานระยะยาวเกี่ยวกับการขยายกิจการ การชำระหนี้ ตลอดจนการหาอัตราส่วน (ratio) ต่าง ๆ เกี่ยวกับความคล่องตัวด้านการเงิน ความสามารถในการดำเนินงาน และการใช้ทรัพย์สินต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓ - ๑
งบดุล
สำหรับปีงบประมาณสิ้นสุด ๓๐ กันยายน

ทรัพย์สิน	พ.ศ. ๒๕๑๗		พ.ศ. ๒๕๑๖		พ.ศ. ๒๕๑๕		พ.ศ. ๒๕๑๔		พ.ศ. ๒๕๑๓	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
สินทรัพย์หมุนเวียน										
เงินสด	๑๔๒.๓๐๓	๔.๘๒	๑๖๘.๑๓๔	๗.๑๒	๔๔.๘๐๓	๕.๐๐	๒๒.๒๑๑	๓.๖๖	๕๖.๘๘๐	๓.๑๗
ลูกหนี้ค่าไฟฟ้า	๒๓๘.๑๖๗	๘.๐๗	๑๖๐.๕๖๘	๖.๘๐	๑๓๔.๐๕๔	๖.๗๑	๑๒๒.๖๐๗	๗.๒๑	๔๘.๗๓๐	๖.๖๗
ลูกหนี้ประเภทอื่น	๖๔.๕๑๗	๒.๓๖	๕๕.๗๓๘	๒.๓๖	๔๑.๘๑๔	๒.๐๘	๕๖.๔๕๗	๒.๗๖	๕๖.๒๑๓	๓.๘๐
รายจ่ายจ่ายล่วงหน้า	๑.๑๔๖	๐.๐๔	๐.๔๑๐	๐.๐๔	๐.๘๖๔	๐.๐๔	๑.๓๑๔	๐.๐๘	๒.๖๔๗	๐.๑๘
พัสดุกงเหลือ	๔๔๔.๕๕๖	๑๕.๒๔	๒๙๔.๕๕๖	๑๒.๔๔	๒๓๕.๘๑๗	๑๒.๐๐	๒๕๑.๓๑๕	๑๕.๗๘	๒๑๔.๕๕๘	๑๔.๘๕
พัสดุระหว่างส่ง	๒๗๗.๗๑๖	๙.๔๑	๑๕๘.๙๗๗	๖.๗๓	๑๔๑.๙๗๗	๗.๑๑	๗๘.๑๐๔	๔.๕๙	๑๐๓.๕๒๔	๖.๙๘
	๑,๑๗๘.๕๕๕	๓๙.๙๔	๘๓๙.๒๘๓	๓๕.๕๔	๖๕๘.๓๓๙	๓๒.๙๔	๕๖๒.๕๑๓	๓๓.๐๘	๕๒๗.๕๓๐	๓๕.๖๕
สินทรัพย์ประจำ										
ที่ดิน	๑๙.๖๓๘	๐.๖๗	๑๗.๔๔๖	๐.๗๔	๑๔.๙๕๑	๐.๗๕	๑๓.๑๑๗	๐.๗๗	๙.๓๖๒	๐.๖๓
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	๗๔.๑๔๘	๒.๕๑	๗๐.๑๗๘	๒.๙๗	๖๕.๓๖๖	๓.๒๗	๕๗.๐๘๖	๓.๓๖	๓๘.๗๑๒	๒.๖๒
สินทรัพย์ระบบผลิต	๑๒๑.๗๒๓	๔.๑๓	๑๒๑.๔๓๔	๕.๑๔	๑๒๓.๙๑๐	๖.๒๐	๑๒๖.๒๑๗	๗.๕๒	๑๒๙.๒๙๖	๘.๗๓
สินทรัพย์ระบบจำหน่าย	๔๕๐.๘๔๙	๑๕.๘๙	๔๒๖.๗๓๑	๑๗.๐๑	๓๐๗.๐๐๔	๑๕.๓๘	๖๕๕.๑๐๘	๓๗.๕๓	๕๓๗.๔๐๕	๓๖.๒๙
เครื่องตกแต่งและเครื่องมือเครื่องใช้	๘๐.๗๒๔	๒.๗๔	๖๙.๖๒๘	๒.๙๕	๖๒.๓๒๙	๓.๑๒	๕๗.๙๓๑	๒.๘๒	๕๑.๔๗๘	๒.๘๐
มูลค่างานระหว่างก่อสร้าง	๕๘๐.๘๓๓	๑๖.๒๘	๓๕๔.๘๐๔	๑๕.๐๒	๒๙๐.๖๒๓	๑๔.๕๕	๒๑๒.๒๑๕	๑๒.๕๘	๑๖๒.๑๑๘	๑๐.๙๕
สินทรัพย์ถาวรอื่น ๆ	๐.๐๙๐	๐.๐๑	๒.๑๕๕	๐.๐๙	๒.๒๙๘	๐.๑๒	๐.๕๑๑	๐.๐๓	๐.๖๕๔	๐.๐๔
	๑,๗๑๘.๐๐๕	๕๘.๒๓	๑,๔๖๒.๓๗๖	๖๑.๙๒	๑,๒๖๖.๔๗๑	๖๓.๓๙	๑,๑๐๒.๑๘๕	๖๔.๘๑	๙๑๙.๐๒๕	๖๒.๐๖
สินทรัพย์อื่น ๆ										
ทุนในกิจการอื่น	๐.๖๘๕	๐.๐๒	๐.๖๘๕	๐.๐๓	๐.๖๘๕	๐.๐๔	๐.๖๘๕	๐.๐๔	๐.๖๘๕	๐.๐๕
บัญชีรอโอน	๕๓.๑๘๘	๑.๘๑	๕๙.๑๕๘	๒.๕๑	๗๒.๕๕๐	๓.๖๓	๓๕.๒๓๕	๒.๐๗	๓๓.๑๙๗	๒.๒๔
	๕๓.๘๗๓	๑.๘๓	๕๙.๘๔๓	๒.๕๔	๗๓.๒๓๕	๓.๖๗	๓๕.๙๒๐	๒.๑๑	๓๓.๘๘๒	๒.๒๙
รวม หักค่าเสื่อมราคาแล้ว	๒,๕๕๐.๓๓๓	๑๐๐.๐๐	๒,๓๖๑.๕๐๒	๑๐๐.๐๐	๑,๙๒๔.๘๐๕	๑๐๐.๐๐	๑,๗๐๐.๖๑๘	๑๐๐.๐๐	๑,๕๘๐.๘๐๙	๑๑๐.๐๐

หนี้สินและทุน	พ.ศ. ๒๕๑๓		พ.ศ. ๒๕๑๖		พ.ศ. ๒๕๑๘		พ.ศ. ๒๕๑๘		พ.ศ. ๒๕๑๓	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
หนี้สินหมุนเวียน										
ชำระคืนเงินกู้	๒๒.๓๑๓	๐.๓๓	๑๙.๕๕๓	๐.๒๙	-	-	-	-	-	-
เจ้าหนี้การค้าและบริกาาร	๕๘๓.๕๓๒	๑๙.๓๘	๓๕๓.๐๙๓	๑๕.๑๒	๒๙๙.๐๕๓	๑๑.๙๖	๒๐๐.๘๐๘	๑๑.๘๑	๑๖๐.๐๓๓	๑๐.๘๑
เจ้าหนี้การระบุผูกพันงานก่อสร้าง	๑๔๕.๘๙๕	๕.๙๑	๘๓.๑๒๖	๓.๕๒	๖๕.๑๐๑	๓.๒๒	๕๕.๖๘๘	๒.๖๙	-	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	๕๒.๓๓๖	๑.๕๕	๓๓.๖๑๘	๑.๕๙	๕๕.๓๘๓	๒.๒๒	๕๐.๓๙๙	๒.๓๓	๓๖.๕๕๒	๒.๓๓
	๗๙๓.๘๕๖	๒๖.๙๑	๕๙๓.๓๓๘	๒๑.๐๖	๓๕๙.๕๓๕	๑๓.๕๖	๒๕๖.๘๙๕	๑๖.๘๓	๑๙๖.๕๓๕	๑๓.๒๘
หนี้สินระยะยาว										
เงินกู้ต่างประเทศ	๒๓๓.๙๘๐	๗.๙๓	๒๓๓.๖๓๓	๙.๙๐	๒๓๓.๕๐๙	๑๑.๓๕	๒๐๙.๖๘๘	๑๒.๓๓	๒๑๐.๖๑๖	๑๕.๒๒
เงินกู้ในประเทศ	๑๕๓.๐๙๘	๕.๘๕	๑๑๘.๖๕๕	๕.๐๒	๙๕.๕๖๕	๕.๓๘	๗๘.๒๕๕	๕.๖๐	๖๙.๕๖๑	๕.๖๙
	๓๘๗.๐๗๘	๑๒.๗๘	๓๕๒.๒๘๘	๑๔.๙๒	๓๒๙.๐๗๓	๑๖.๕๒	๒๘๗.๙๔๓	๑๖.๙๓	๒๘๐.๑๗๗	๑๘.๙๑
เงินประกันการใช้ไฟ	๕๘.๑๖๐	๓.๓๓	๘๕.๓๖๘	๓.๕๙	๗๕.๐๐๑	๓.๓๐	๖๕.๘๘๑	๓.๘๑	๕๖.๕๓๕	๓.๘๒
หนี้สินอื่น ๆ	๓.๑๙๕	๐.๒๒	๓.๑๘๑	๐.๑๑	๓.๕๕๕	๐.๑๓	๓.๓๓๙	๐.๒๖	๓.๕๙๕	๐.๖๕
	๕๘๒.๕๓๓	๑๖.๓๕	๕๔๕.๒๓๑	๑๘.๖๒	๕๑๑.๕๒๙	๒๐.๕๙	๓๖๐.๕๕๒	๒๑.๒๐	๓๕๖.๒๕๖	๒๓.๓๘
หนี้สินอื่น ๆ										
บัญชีรอโอน	๑๓.๑๒๑	๐.๕๘	๓๒.๑๓๑	๑.๓๖	๕๓.๘๙๑	๒.๒๐	๑๐.๑๘๑	๐.๖๐	๓.๕๕๒	๐.๕๑
เงินช่วยเหลือเพื่อการก่อสร้าง	๓๐๒.๘๑๕	๑๐.๒๓	๒๘๘.๓๑๖	๑๐.๕๓	๒๐๐.๒๖๙	๑๐.๐๒	๑๓๒.๙๖๓	๑๐.๑๓	๑๖๖.๕๕๑	๑๑.๒๕
สำรองปรับปรุงราคาสินทรัพย์- และอื่น ๆ	๒๓๖.๙๖๘	๘.๐๓	๙๒.๑๓๓	๓.๙๐	๖๘.๒๓๓	๒.๕๒	๕๐.๓๖๓	๒.๙๖	๒๘.๐๒๖	๑.๘๙
	๕๕๖.๙๐๔	๑๘.๘๘	๓๙๓.๐๖๕	๑๕.๗๙	๓๒๒.๓๙๓	๑๕.๖๕	๒๓๓.๕๑๕	๑๓.๗๓	๒๐๒.๑๒๙	๑๓.๖๕
ทุน										
งบประมาณแผ่นดิน	๖๑๘.๕๘๙	๒๐.๙๖	๖๑๕.๓๕๖	๒๖.๐๓	๖๐๙.๑๓๐	๓๐.๕๙	๕๘๒.๓๖๕	๓๕.๒๓	๕๕๕.๕๘๘	๓๖.๘๓
กำไรสะสม	๕๙๘.๖๕๑	๑๖.๙๐	๕๓๑.๐๓๓	๑๘.๒๖	๓๑๖.๑๕๘	๑๕.๘๒	๒๓๖.๘๙๒	๑๓.๙๓	๑๙๐.๓๓๑	๑๒.๘๖
	๑,๑๑๗.๑๔๐	๓๗.๘๖	๑,๐๔๖.๓๘๙	๔๔.๒๙	๙๒๕.๒๘๘	๔๖.๓๑	๘๑๙.๒๕๖	๔๙.๑๖	๗๔๕.๘๙๙	๔๙.๖๙
รวม	๒,๙๕๐.๓๓๓	๑๐๐.๐๐	๒,๖๖๑.๕๐๒	๑๐๐.๐๐	๑,๙๙๘.๐๕๕	๑๐๐.๐๐	๑,๓๖๖.๖๑๘	๑๐๐.๐๐	๑,๑๔๒.๘๙๙	๑๐๐.๐๐

งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีงบประมาณสิ้นสุด ๓๐ กันยายน

	พ.ศ. ๒๕๑๗		พ.ศ. ๒๕๑๖		พ.ศ. ๒๕๑๕		พ.ศ. ๒๕๑๔		พ.ศ. ๒๕๑๓	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รายได้										
จำหน่ายพลังงานไฟฟ้า	๑,๒๒๒.๕๕๒	๕๓.๖๐	๕๓๕.๖๕๐	๕๓.๓๒	๗๒๒.๔๑๔	๕๓.๐๒	๖๒๒.๕๑๖	๕๓.๔๗	๕๒๗.๓๘๗	๕๓.๕๒
อื่น ๆ	๘๓.๖๖๓	๖.๕๐	๖๖.๕๕๓	๖.๖๘	๕๗.๒๓๒	๖.๕๘	๕๓.๕๕๗	๖.๕๓	๓๗.๑๓๕	๖.๕๘
รวมรายได้	๑,๓๐๖.๒๑๕	๑๐๐.๐๐	๖๐๒.๒๐๓	๑๐๐.๐๐	๘๑๙.๖๔๖	๑๐๐.๐๐	๖๖๖.๐๗๓	๑๐๐.๐๐	๕๖๔.๕๒๒	๑๐๐.๐๐
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน										
ซื้อพลังงานไฟฟ้า	๗๓๐.๖๔๗	๕๕.๙๑	๕๐๒.๒๖๑	๕๐.๐๙	๔๐๒.๑๒๑	๔๙.๐๖	๓๑๐.๘๕๙	๔๖.๖๘	๒๖๒.๓๑๗	๔๖.๔๗
น้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	๘๐.๘๙๒	๖.๑๙	๕๓.๖๙๐	๕.๓๖	๔๘.๕๙๐	๕.๙๓	๕๐.๘๒๙	๗.๖๓	๔๙.๗๙๕	๘.๘๒
เงินเคื่อนค่าแรงและสวัสดิการ	๑๘๖.๙๖๙	๑๔.๓๐	๑๒๖.๘๘๘	๑๒.๖๕	๑๑๐.๒๔๗	๑๓.๔๕	๙๔.๙๖๖	๑๔.๒๖	๘๑.๘๒๐	๑๔.๕๑
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	๒๐.๐๖๐	๑.๕๓	๑๕.๙๘๒	๑.๕๙	๒๓.๘๖๒	๒.๙๑	๒๕.๕๒๐	๓.๘๓	๑๔.๙๒๔	๒.๖๕
วัสดุต่าง ๆ	๒๙.๗๗๕	๒.๒๗	๒๖.๘๗๑	๒.๖๘	๒๔.๐๖๔	๒.๙๔	๒๐.๙๙๖	๓.๑๕	๒๓.๙๔๗	๔.๒๕
ค่าสิ่งของและบริกรรจากบุคคลภายนอก	๓๕.๗๙๙	๒.๗๔	๒๙.๖๙๗	๒.๙๖	๑๔.๘๕๗	๑.๘๑	๑๓.๗๙๙	๒.๐๗	๑๑.๖๗๒	๒.๐๗
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	๔๕.๓๑๑	๓.๔๖	๓๖.๓๕๕	๓.๖๒	๓๘.๐๔๘	๔.๖๔	๓๒.๔๕๓	๔.๘๗	๒๔.๕๐๕	๔.๓๔
ค่าเสื่อมราคา	๗๗.๖๒๑	๕.๙๕	๖๗.๖๑๑	๖.๗๕	๖๐.๐๓๒	๗.๓๓	๕๒.๑๙๓	๗.๘๔	๔๒.๒๔๘	๗.๔๘
รวมรายจ่าย	๑,๒๐๗.๐๒๔	๙๒.๕๘	๘๕๙.๓๕๕	๘๕.๗๑	๗๒๑.๘๒๑	๘๘.๐๖	๖๐๑.๖๐๕	๙๐.๓๓	๕๑๑.๒๒๘	๙๐.๖๐
กำไรจากการดำเนินงาน	๙๙.๕๙๑	๗.๖๒	๑๔๒.๘๔๘	๑๔.๒๙	๙๗.๘๒๕	๑๑.๙๔	๖๔.๔๖๘	๙.๖๗	๕๓.๒๙๔	๙.๕๐
ดอกเบี้ยเงินกูระยะยาว	๑๘.๙๔๗	๑.๔๕	๑๖.๘๓๔	๑.๖๗	๑๒.๙๐๘	๑.๕๗	๑๐.๓๙๙	๑.๕๕	๗.๖๒๗	๑.๓๕
ขาดทุนอัตราปริวรรต	๖.๗๗๘	๐.๕๒	๗.๐๕๘	๐.๗๐	-	-	-	-	-	-
กำไรสุทธิ	๗๓.๘๖๖	๕.๖๕	๑๑๘.๙๕๖	๑๑.๙๐	๘๔.๙๑๗	๑๐.๓๗	๕๔.๐๖๙	๘.๑๒	๔๕.๖๖๗	๘.๐๕

ตารางที่ ๓ - ๓

งบกำไรสะสม

ประจำสิ้นยุคเพียงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๓ - ๒๕๑๗

(ล้านบาท)

	พ.ศ. ๒๕๑๓	พ.ศ. ๒๕๑๖	พ.ศ. ๒๕๑๕	พ.ศ. ๒๕๑๔	พ.ศ. ๒๕๑๓
ยอดยกมาต้นปี	๔๓๑.๐๓๓	๓๑๖.๑๕๘	๒๓๖.๘๙๒	๑๕๐.๓๓๑	๑๕๕.๖๑๕
หักเงินโบนัสกรรมการและพนักงาน	๖.๒๘๘	๕.๕๘๑	๕.๖๕๑	๗.๕๓๘	๐.๕๑๑
บวก กำไรสุทธิประจำปี	๕๒๔.๗๕๕	๓๑๑.๖๓๗	๒๓๑.๒๔๑	๑๕๒.๘๓๓	๑๕๔.๓๐๔
ยอดปลายปี	๕๕๘.๖๕๑	๕๓๑.๐๓๓	๓๑๖.๑๕๘	๒๓๖.๘๙๒	๑๕๐.๓๓๑

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงเงินทุนหมุนเวียน
ประจำปีสิ้นสุดเพียงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๓ - ๒๕๑๗

	พ.ศ. ๒๕๑๓		พ.ศ. ๒๕๑๖		พ.ศ. ๒๕๑๕		พ.ศ. ๒๕๑๔		พ.ศ. ๒๕๑๓	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
สินทรัพย์หมุนเวียน										
เงินสด	(๒๕.๘๓๑)	(๓.๖๑)	๒๘.๓๓๑	๓๓.๓๖	๓๓.๕๕๒	๓๙.๒๓	๑๕.๓๓๑	๔๘.๓๐	๒๖.๓๔๘	๓๓.๓๓
ลูกหนี้ค่าไฟฟ้า	๓๓.๕๘๘	๒๖.๘๘	๒๖.๕๐๘	๑๘.๖๕	๑๑.๕๕๒	๑๑.๘๕	๒๓.๘๓๓	๒๘.๘๘	๑๖.๐๘๓	๒๐.๒๖
ลูกหนี้ประเภทอื่น	๑๓.๓๓๘	๘.๐๖	๑๓.๘๑๘	๓.๖๘	(๕.๑๓๘)	(๕.๓๖)	(๘.๒๕๖)	(๒๖.๓๘)	๒๓.๓๘๘	๓๘.๓๑
รายจ่ายจ่ายล่วงหน้า	๐.๒๕๖	๐.๐๘	๐.๐๕๖	๐.๐๓	(๐.๕๕๕)	(๐.๕๗)	(๑.๓๓๘)	(๓.๘๘)	๒.๒๓๕	๓.๓๘
พัสดุกงเหลือ	๑๕๘.๖๐๐	๕๕.๕๘	๕๕.๑๓๘	๓๐.๕๗	(๑๑.๕๕๘)	(๑๒.๐๐)	๓๑.๓๕๓	๘๐.๖๐	๒๕.๕๒๘	๕๐.๘๘
พัสดุระหว่างส่ง	๑๑๘.๓๓๘	๓๕.๐๑	๑๓.๐๐๐	๘.๕๐	๒๓.๘๓๓	๒๖.๖๖	(๒๕.๓๒๐)	(๓๓.๑๖)	(๒๕.๐๕๘)	(๕๑.๕๘)
รวม	๓๓๘.๑๓๒	๑๐๐.๐๐	๑๘๐.๘๕๘	๑๐๐.๐๐	๕๕.๘๒๓	๑๐๐.๐๐	๓๘.๖๑๑	๑๐๐.๐๐	๕๘.๘๐๒	๑๐๐.๐๐
หนี้สินหมุนเวียน										
เจ้าหนี้ค่าสินค้าและบริการ	๒๖๖.๓๓๕	๖๖.๓๘	๑๑๘.๐๕๐	๖๕.๖๕	๓๘.๒๓๘	๓๘.๘๐	๕๐.๓๓๕	๑๑๓.๘๑	๕๖.๑๓๓	๘๓.๑๘
เจ้าหนี้การผูกพันงานก่อสร้าง	๖๑.๓๖๘	๑๘.๒๑	๑๘.๐๒๕	๘.๘๖	๑๘.๕๑๓	๒๐.๒๖	๕๕.๖๘๘	๑๓๖.๐	-	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	๕.๑๕๘	๑.๕๒	(๓.๑๖๘)	(๓.๘๖)	๕.๓๘๘	๕.๕๘	๓.๘๕๓	(๑๑.๑๘)	(๕๘.๐๕๖)	(๘๐.๓๘)
เงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้น	๕๕.๘๓๐	๑๓.๕๓	๕๒.๐๓๘	๒๘.๖๖	๓๕.๖๘๕	๓๕.๖๖	(๕๕.๓๐๘)	(๑๖๐.๘๖)	๕๕.๓๑๕	๘๓.๑๖
รวม	๓๓๘.๑๓๒	๑๐๐.๐๐	๑๘๐.๘๕๘	๑๐๐.๐๐	๘๕.๘๒๖	๑๐๐.๐๐	๓๘.๖๑๑	๑๐๐.๐๐	๕๘.๘๐๒	๑๐๐.๐๐

งบนี้แสดงถึงความมั่นคงทางการเงินมีประโยชน์ในการวางแผนงานระยะยาว ตัวอย่างเช่นการวางแผนเกี่ยวกับการชำระหนี้ระยะยาว ธุรกิจจะต้องพิจารณาว่าจะมีเงิน
ทุนหมุนเวียนพอหรือไม่ อีกตัวอย่างคือ การวางแผนเกี่ยวกับการขยายกิจการ ธุรกิจจะต้องพิจารณาว่าต้องการเงินทุนหมุนเวียนเท่าไร และจัดหาได้อย่างไร.

ตารางที่ ๓ - ๕
แหล่งที่มาและการใช้เงินทุน
ประจำปีงบประมาณสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน

	พ.ศ. ๒๕๑๗		พ.ศ. ๒๕๑๖		พ.ศ. ๒๕๑๕		พ.ศ. ๒๕๑๔		พ.ศ. ๒๕๑๓	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
แหล่งที่มาของเงินทุน										
กำไรก่อนหักราคาทุนอัตรารีวรรค และดอกเบี้ย	๕๕.๕๕๑	๒๓.๔๕	๑๔๓.๒๔๔	๕๐.๕๔	๕๗.๘๒๕	๓๘.๓๓	๖๔.๕๐๔	๓๐.๑๑	๕๓.๒๕๔	๒๓.๑๓
ค่าเสื่อมราคา	๗๗.๖๒๑	๑๘.๒๔	๖๗.๖๑๑	๒๓.๓๒	๖๐.๐๓๒	๒๓.๗๗	๕๖.๑๕๓	๒๕.๕๐	๕๖.๒๔๔	๒๕.๓๓
งบประมาณแผ่นดิน	๒.๗๓๓	๐.๖๔	๖.๖๒๖	๑.๘๙	๒๖.๓๒๖	๑๐.๕๔	๓๗.๒๗๖	๑๗.๕๓	๒๖.๐๕๒	๑๑.๓๒
เงินช่วยเหลือเพื่อการก่อสร้าง	๕๕.๐๕๕	๑๖.๗๔	๔๔.๕๔๗	๑๓.๘๔	๒๗.๓๐๒	๑๐.๘๑	๖.๕๑๖	๓.๐๐	๕๗.๖๖๐	๒๐.๖๔
สถาบันเครดิตเพื่อการบูรณะแห่งสห- พันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน	๗.๕๒๖	๑.๗๗	๕.๗๗๔	๑.๗๖	๕.๓๒๔	๒.๑๑	๗.๖๓๓	๓.๕๗	๔๕.๓๕๔	๑๕.๖๕
กองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และวิชาการแห่งประเทศไทยกับ	๕.๕๓๕	๒.๒๕	๒๓.๕๕๓	๖.๘๔	๒๕.๖๗๓	๑๐.๑๖	-	-	-	-
กระทรวงการคลัง	๓๐.๕๐๔	๗.๑๖	๓๖.๖๑๑	๑๑.๓๒	๒๐.๓๗๓	๘.๐๗	๑๖.๖๔๔	๕.๕๓	๒.๕๕๔	๑.๑๓
เงินประกันการให้ไฟ	๑๓.๓๕๖	๓.๑๕	๑๐.๗๖๗	๓.๐๔	๕.๑๖๐	๑.๖๑	๘.๓๐๗	๓.๘๔	๗.๗๕๕	๓.๓๔
สำรองปรับปรุงราคาสินทรัพย์และอื่น ๆ	๑๔๕.๗๕๑	๓๕.๑๐	๒๓.๕๕๔	๖.๘๔	๑๗.๘๖๖	๗.๐๗	๒๖.๓๕๑	๑๐.๕๕	๖.๓๕๖	๒.๗๔
รายการอื่น ๆ	(๑๕.๐๓๖)	(๓.๕๔)	(๑๑.๕๕๔)	(๓.๕๓)	(๓๗.๓๑๕)	(๑๕.๗๗)	(๓.๕๕๔)	(๑.๕๐)	(๑๕.๓๓๔)	(๖.๖๕)
รวม	๕๒๕.๖๖๐	๑๐๐.๐๐	๓๕๐.๐๒๗	๑๐๐.๐๐	๒๕๖.๕๗๐	๑๐๐.๐๐	๒๑๓.๘๘๗	๑๐๐.๐๐	๒๓๐.๕๓๕	๑๐๐.๐๐

	พ.ศ. ๒๕๑๓		พ.ศ. ๒๕๑๖		พ.ศ. ๒๕๑๕		พ.ศ. ๒๕๑๔		พ.ศ. ๒๕๑๓	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
การใช้เงินทุน										
เงินโบนัสกรรมการและพนักงาน	๖.๒๘๘	๑.๔๘	๔.๔๘๑	๑.๒๘	๕.๖๕๑	๒.๒๔	๓.๕๓๘	๓.๕๒	๐.๙๑๑	๐.๔๐
ขาดทุนอัตรารับผิด	๖.๓๓๘	๑.๖๐	๓.๐๕๘	๒.๐๒	-	-	-	-	-	-
คอกเบี้ยเงินกู้ระยะยาว	๑๘.๙๔๓	๔.๕๖	๑๖.๘๓๔	๔.๘๑	๑๖.๙๐๘	๕.๑๑	๑๐.๓๔๙	๔.๘๔	๓.๖๒๓	๓.๓๑
ชำระหนี้เงินกู้ระยะยาว										
สถาบันเครดิตเพื่อการบูรณะแห่ง-										
สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน	๑๔.๓๘๒	๓.๔๘	๑๔.๓๓๓	๔.๒๒	๖.๑๔๐	๒.๔๓	๔.๘๓๔	๔.๑๕	๖.๔๐๓	๒.๓๘
กระทรวงการคลัง	๓.๙๕๓	๐.๙๓	๓.๙๕๓	๑.๑๓	๒.๓๙๕	๐.๙๕	๑.๔๕๓	๐.๖๘	๑.๓๘๕	๐.๖๐
กรมวิเทศสหการ	๐.๓๕๘	๐.๑๘	๐.๓๕๘	๐.๒๒	๐.๓๕๘	๐.๓๐	๒.๓๑	๑.๐๒	๐.๖๐๐	๐.๒๖
สินทรัพย์ถาวร	๓๓๓.๒๕๐	๓๘.๔๓	๒๖๓.๕๑๖	๓๕.๒๘	๒๒๒.๕๑๙	๘๘.๘๑	๒๓๕.๓๕๓	๑๑๐.๐๔	๑๔๒.๕๖๐	๖๑.๘๑
รายการอื่น ๆ	(๕.๙๓๐)	(๑.๔๐)	(๑๓.๓๙๒)	(๓.๘๓)	(๓๓.๓๘๖)	(๑๓.๒๒)	(๒.๖๒๙)	(๑.๒๓)	-	-
เงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้น (ไม่รวมหนี้สินระยะยาว)	๕๕.๘๓๐	๑๐.๘๐	๕๒.๐๓๘	๑๔.๘๓	๓๓.๓๘๖	๑๓.๓๘	๕๕.๓๐๙	๒๖.๐๕	๕๕.๓๑๕	๒๔.๑๘
รวม	๕๒๔.๖๖๐	๑๐๐.๐๐	๓๕๐.๐๒๓	๑๐๐.๐๐	๒๕๒.๕๑๐	๑๐๐.๐๐	๒๑๓.๘๘๓	๑๐๐.๐๐	๒๓๐.๔๓๕	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๓ - ๖
งบเงินสด
สำหรับปีงบประมาณสิ้นสุด ๓๐ กันยายน

	๒๕๑๓	๒๕๑๖	๒๕๑๕	๒๕๑๔	๒๕๑๓
เงินสดเพิ่มขึ้น					
กำไรสุทธิระหว่างปี	๓๓,๘๖๖	๑๑๘,๓๘๖	๘๘,๙๑๓	๕๘,๐๕๙	๕๕,๖๖๓
หัก โบนัสกรรมการและพนักงาน	๖,๒๘๘	๕,๕๘๑	๕,๖๕๑	๗,๕๓๘	๐,๙๑๑
กำไรสะสม	๖๓,๕๗๘	๑๑๒,๘๐๕	๗๙,๒๖๒	๕๐,๕๒๑	๕๕,๗๕๒
คงชำระหนี้เงินกู้	๓,๒๑๖	๑๙,๕๙๓	-	-	-
เจ้าหนี้ค่านาคาและบริการ	๒๒๖,๓๓๕	๑๑๘,๐๕๐	๓๘,๒๓๙	๕๐,๗๓๕	๕๒,๑๓๓
เจ้าหนี้การระดมทุนงานก่อสร้าง	๖๑,๗๖๙	๑๘,๐๒๕	๑๙,๕๑๓	๕๕,๖๘๘	-
กำไรสุทธิจ่าย	๕,๑๕๘	(๗,๑๖๙)	๕,๓๘๘	๓,๘๕๓	(๕๘,๐๕๖)
เจ้าหนี้ระยะยาว	๓๘,๑๖๒	๓๒,๘๕๒	๕๐,๘๓๓	๑๕,๓๐๖	๕๒,๕๙๙
บัญชีรอโอน	(๑๕,๐๕๐)	(๑๑,๗๒๐)	๓๓,๗๑๐	๒,๖๒๙	(๐,๙๘๐)
เงินช่วยเหลือเพื่อการก่อสร้าง	๕๘,๐๙๙	๕๘,๕๙๓	๒๗,๓๐๒	๖,๕๑๖	๕๗,๖๖๐
สำรองปรับปรุงราคาทรัพย์สินและอื่น ๆ	๑๑๘๘,๙๙๖	๒๓,๙๕๕	๑๗,๘๖๖	๒๒,๓๕๑	๗,๑๖๓
ทุน	๒,๗๓๓	๖,๖๖๖	๒๖,๓๖๖	๓๗,๒๓๖	๒๖,๐๙๒
	๕๘๘,๘๓๑	๓๖๓,๕๕๓	๒๙๗,๕๒๗	๒๑๙,๘๐๙	๑๗๑,๓๘๑
เงินสดลดลง					
ลูกหนี้การค้ากระแส	๓๗,๕๙๙	๒๖,๕๐๙	๑๑,๕๕๒	๒๓๓,๘๓๗	๑๒,๐๙๓
ลูกหนี้อื่น ๆ	๑๓,๗๓๙	๑๓,๙๑๙	(๕,๑๓๘)	(๕,๒๕๖)	๒๓,๐๖๕
รายจ่ายจ่ายล่วงหน้า	๐,๒๘๖	๐,๐๖๖	(๐,๕๕๕)	(๑,๓๗๘)	๒,๒๓๕
พัสดुकงเหลือ	๑๕๘,๖๐๐	๕๕,๑๓๙	๑๑,๕๕๘	๓๑,๓๕๗	๒๕,๕๒๕
พัสดุระหว่างส่ง	๑๑๘,๗๓๙	๑๗,๐๐๐	๖๓,๘๓๓	(๒๕,๓๒๐)	(๒๕,๘๐๒)
สินทรัพย์ประจำ	๒๕๕,๖๖๖	๑๙๕,๙๐๕	๑๖๕,๒๘๖	๑๘๗,๑๖๐	๑๐๐,๒๑๒
บัญชีรอโอน	(๕,๙๗๐)	(๑๓,๓๙๒)	๓๗,๓๑๕	๒,๐๓๘	๑๒,๘๐๕
	๖๑๕,๖๖๒	๒๙๕,๑๒๖	๒๕๙,๘๓๕	๒๐๕,๕๗๘	๑๕๙,๐๓๒
เงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)ในงวดนี้	(๒๕,๘๓๑)	๖๘,๓๓๑	๓๗,๕๙๒	๑๕,๓๓๑	๒๒,๓๕๙
	๕๘๘,๘๓๑	๓๖๓,๕๕๓	๒๙๗,๕๒๗	๒๑๙,๘๐๙	๑๗๑,๓๘๑

ตารางที่ ๓ - ๗
การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงาน

	พ. ศ. ๒๕๑๗	พ. ศ. ๒๕๑๘	พ. ศ. ๒๕๑๙	พ. ศ. ๒๕๑๙	พ. ศ. ๒๕๑๓
อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ (Receivable Turnover)	๕.๑๓	๕.๘๓	๕.๖๔	๕.๐๘	๕.๓๔
ระยะเวลาการเก็บหนี้โดยเฉลี่ย (Average Collection Period)	๗๑.๑๕	๖๒.๖๑	๖๔.๑๕	๗๑.๘๕	๖๘.๓๕
อัตราส่วนทุนต่อสินทรัพย์หมุนเวียน	๐.๓๕	๐.๓๑	๐.๔๒	๐.๕๑	๐.๕๗
การหมุนเวียนของสินทรัพย์หมุนเวียน (Current Asset Turnover)	๐.๙๖	๐.๙๔	๑.๐๑	๐.๙๘	๐.๘๙
นอกจากนี้ยังมีอัตราส่วน (Ratio) ที่น่าสนใจอีกคือ					
อัตรารายจ่ายดำเนินงาน	๐.๙๙	๐.๙๒	๐.๙๕	๐.๙๗	๐.๙๗
อัตราส่วนระหว่างต้นทุนขาย : ยอดขาย	๐.๙๒	๐.๘๕	๐.๘๗	๐.๘๘	๐.๘๙
การหมุนเวียนของสินทรัพย์ (Assets Turnover)	๐.๔๑	๐.๔๐	๐.๓๘	๐.๓๗	๐.๓๖

ตารางที่ ๓ - ๘

การวิเคราะห์หาความคล่องตัวของกิจการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

	พ.ศ. ๒๕๑๓	พ.ศ. ๒๕๑๖	พ.ศ. ๒๕๑๙	พ.ศ. ๒๕๑๙	พ.ศ. ๒๕๑๓
อัตราส่วนหมุนเวียน (Current Ratio)	๑.๕๘	๑.๖๙	๑.๙๑	๑.๙๖	๒.๖๘
อัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแกม (Acid Test Ratio)	๐.๕๓	๐.๗๗	๐.๗๙	๐.๘๐	๑.๐๑
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio)	๑.๕๐	๐.๙๐	๑.๖๘	๐.๗๙	๑.๕๐
อัตราดอกเบี้ยครอบคลุมกำไร (Interest Coverage Ratio)	๓๑.๐๘	๒๐.๓๓	๑๘.๒๖	๑๗.๕๑	๑๖.๘๘

จะพบว่า อัตราส่วนหมุนเวียน (Current Ratio) ทั้งในปี ๒๕๑๓ มาจนถึงปี ๒๕๑๗ มีอัตราค่าคงที่เรื่อย ๆ แสดงให้เห็นว่า กฟภ. มีการระดมทุนมากขึ้น สาเหตุที่ทำให้ อัตราส่วนหมุนเวียน (Current Ratio) ค่าคงเนื่องมาจาก

๑. กฟภ. ได้สร้างหนี้สินระยะสั้นมาก และในการจัดหาสินทรัพย์ได้แก่เงินสด ๆ ซึ่งบางส่วนได้ถูกนำไปใช้ในการปรับปรุงสินทรัพย์ถาวรให้ดีขึ้น มีผลทำให้สินทรัพย์หมุนเวียนไม่ได้เพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนเดียวกับหนี้สินระยะสั้น จึงมีผลทำให้อัตราส่วนหมุนเวียน (Current Ratio) มีอัตราค่าคงที่

๒. การจัดหาเงินมาเพื่อขยายกิจการในลักษณะ ตารางที่ ๓ - ๑ กล่าวคือ การขยายกิจการของ กฟภ. นี้เป็นการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรเป็นจำนวนมากได้แก่งานระหว่างก่อสร้างเพิ่มขึ้นจาก ๓๕๘.๘ ล้านบาท ในปี ๒๕๑๖ เป็น ๕๘๐.๘ ล้านบาทในปี ๒๕๑๗ และสินทรัพย์ระยะยาวเพิ่มขึ้นจาก ๕๖๖.๙ ล้านบาทในปี ๒๕๑๖ เป็น ๘๕๐.๘ ล้านบาทในปี ๒๕๑๗ รวมแล้วสินทรัพย์ถาวรทั้งสองรายการเพิ่มขึ้นถึง ๒๘๐.๑ ล้านบาท หรือ ๒๓.๘๘% แต่การจัดหาเงินมาลงทุนบางส่วนในสินทรัพย์ถาวรดังกล่าว กฟภ. จำต้องจัดหาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้นจากในประเทศมาใช้ แต่ก็ได้รับการอุดหนุนช่วยเหลือจากรัฐบาลคานดอกเบี้ยด้วย

อัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแกม (Acid Test Ratio) จะเห็นว่ามียออัตราที่ต่ำลงมาจาก ๑.๐๐ ในปี ๒๕๑๓ เหลือเพียง ๐.๘๗ ในปี ๒๕๑๗ และเป็นอัตราที่ต่ำกว่า อัตราส่วนหมุนเวียน (Current Ratio) มาก จากอัตราส่วนการหมุนเวียนอย่างถึงแกมนี้แสดงให้เห็นว่า กฟผ. มีสินทรัพย์หมุนเวียนที่เปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว (Quick Assets) อยู่ประมาณ ๑ ใน ๓ ที่เหลือเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ช้า โดยเฉพาะเป็นพัสดุที่มีประมาณ ๒ ใน ๓ ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งหมด และถ้านำออกจำหน่ายจะไกลตลาดต่ำกว่าที่ปรากฏในงบดุลเป็นจำนวนมาก ทำให้ กฟผ. ขาดความคล่องตัว และสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงภาระอันหนักยิ่งขึ้นก็คือมีการเก็บหนี้ล่าช้าขึ้น จากในปี ๒๕๑๕ มีระยะเวลาเก็บหนี้โดยเฉลี่ย (Collection Period) ๒๔.๑๕ วัน เป็น ๓๑.๑๕ วันในปี ๒๕๑๗ แสดงให้เห็นว่าลูกหนี้เพิ่มขึ้นในอัตราส่วนที่สูงกว่า การขายที่เพิ่มขึ้น ทำให้ลูกหนี้หนึ่งคองตัวน้อยกว่าเงินสด แกรวมอยู่ในสินทรัพย์หมุนเวียนที่เปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว (Quick Assets) มีจำนวนมาก แสดงให้เห็นความคล่องตัวน้อยลงไปอีก จากการค้นคว้าพบว่าสาเหตุที่ทำให้การเก็บหนี้ล่าช้าเนื่องจาก

๑. ลูกหนี้ค่ากระแสไฟฟ้าส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ของหน่วยราชการ ซึ่งจะต้องมีการทำฎีกาขอเบิก หรือคองรอกจากงบประมาณ

๒. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคบางแห่งมีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการจัดเก็บหนี้

๓. ลูกหนี้จำนวนมากซึ่งเป็นหนี้จำนวนมากมัก แยกการคมนาคมไม่สะดวก จึงไม่ได้ออกติดตามเก็บ

จากการวิเคราะห์ความคล่องตัวข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นว่า กฟผ. มีความคล่องตัวน้อยลงตามเงินสดในการใช้จ่ายและชำระหนี้ ผู้บริหาร กฟผ. จึงควรมุ่งสนใจในเรื่องนี้ ซึ่งจะได้กล่าวถึงต่อไป

เมื่อวิเคราะห์ฐานะการเงินและความสามารถในการชำระหนี้ โดยพิจารณาถึงอัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) มีอัตราลดลงเรื่อย ๆ จากปี ๒๕๑๓ จนถึงปี ๒๕๑๖ แยกอัตราสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในปี ๒๕๑๗ คือเท่ากับ ๑.๕๐ แสดงว่า กฟผ. ได้หาเงินทุนจากการกู้ยืมถึง ๑.๕ เท่าของเงินทุนของ กฟผ. เอง ซึ่งเป็นอัตราที่ค่อนข้างสูงก็จริง แต่สำหรับกิจการไฟฟ้าซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ มีรายได้ค่อนข้างแน่นอน รัฐเป็นเจ้าของและกำกับ

ซึ่งแตกต่างไปจากกิจการประเภทอื่น ๆ ซึ่งมีรายได้ผันแปรไปตามภาวะเศรษฐกิจ ดังนั้นการมีหนี้สินมาก จึงมิได้เป็นสิ่งที่เสียหายอะไร นอกจากนี้เมื่อพิจารณาถึงอัตราดอกเบี้ยที่จ่าย (Time Interest Earned) กฟภ. สามารถหากำไรจากการดำเนินงานได้ถึง ๕.๒๖ เท่าของดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า กฟภ. สามารถหารายได้มาชำระดอกเบี้ยและเงินต้นได้ แม้ตลอดระยะเวลาที่ กฟภ. จะสามารถได้รับเงินสดมาชำระหนี้หรือไม่ เนื่องจากการลงทุนระยะยาว แม้จำเป็นต้องใช้แหล่งเงินทุนระยะสั้นบางส่วน ซึ่งก่อให้เกิดภาระที่จะต้องหาเงินสดมาชำระหนี้ในแต่ละปีเป็นจำนวนมากขึ้น และจะทำให้ลดความสามารถหาเงินสดมาชำระหนี้ได้ทัน จึงควรจะได้มีมาตรการปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓ - ๔

การวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

	พ.ศ. ๒๕๑๗	พ.ศ. ๒๕๑๖	พ.ศ. ๒๕๑๕	พ.ศ. ๒๕๑๔	พ.ศ. ๒๕๑๓
อัตราผลตอบแทนที่ได้จากการขาย (Rate of Return On Sale)	๐.๐๖	๐.๑๓	๐.๑๑	๐.๐๕	๐.๐๕
อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในสินทรัพย์ (Rate of Return on Investment)	๐.๐๓	๐.๐๕	๐.๐๔	๐.๐๓	๐.๐๓
อัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น (Rate of Return on Equity)	๐.๐๗	๐.๑๑	๐.๐๕	๐.๐๗	๐.๐๖
อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน (Percentages of Net Operating income to Net Sale).	๐.๐๘	๐.๑๔	๐.๑๖	๐.๑๐	๐.๐๕
อัตราส่วนกำไรต่อรายจ่ายดอกเบี้ย (Time Interest Earned)	๕.๒๖	๘.๕๑	๗.๕๖	๖.๒๒	๖.๕๕

เมื่อพิจารณาถึงอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Rate of Return on Investment) มีอัตราสูงขึ้นเรื่อย ๆ และกลับลดลงใน พ.ศ. ๒๕๑๗ เหลือเพียง ๓% เช่นเดียวกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Rate of Return on Equity) ซึ่งเพิ่มขึ้นใน ๔ ปีแรก และลดลงใน พ.ศ. ๒๕๑๗ เหลือเพียง ๗% แต่อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงกว่าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน เนื่องจากมีการกู้ยืมเงินที่ไม่ต้องเสียดอกเบี้ยเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ได้ประโยชน์จากการใช้หนี้สินถึงแม้ว่าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนจะต่ำ กฟภ. ก็พอใจ เพราะในการดำเนินกิจการ กฟภ. มิได้ดำเนินการเพื่อแสวงหากำไร แต่มีนโยบายที่จะให้บริการแก่ประชาชนให้ดีที่สุด โดยสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้

จากการวิเคราะห์ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนลดลง เนื่องจาก

๑. ความสามารถในการทำกำไรจากการขายได้น้อยลงอย่างมากจาก ๑๓% ใน พ.ศ. ๒๕๑๖ เหลือเพียง ๖% ใน พ.ศ. ๒๕๑๗ สาเหตุที่ทำให้อัตราผลตอบแทนจากการขายลดลงเนื่องจากมีค่าใช้จ่าย

จ่ายสำคัญ ๆ เพิ่มขึ้นมาก ได้แก่

ก. ราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นมากในระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๗ คือน้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อจาก ๕.๓๖% ของมูลค่าขายใน พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็น ๖.๑๕% ของมูลค่าขายใน พ.ศ. ๒๕๑๗

ข. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ขายกระแสไฟฟ้าให้ในราคาที่สูงขึ้น คือ ค่าพลังงานไฟฟ้าจาก ๕๐.๐๙% ของมูลค่าขาย (ใน พ.ศ. ๒๕๑๖) เป็น ๕๕.๙๑% ของมูลค่าขาย (ใน พ.ศ. ๒๕๑๗)

ค. มีการปรับปรุงอัตราเงินเคื่อน ค่าจ้าง และสวัสดิการจาก ๒๒.๖๕% ของขายใน พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็น ๑๔.๓๐% ของขายใน พ.ศ. ๒๕๑๗

ง. มีการปรับปรุงอัตราค่าสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๑๗ ทำให้มูลค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้นมากจาก ๖๗.๖ ล้านบาทใน พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็น ๗๗.๖ ล้านบาทใน พ.ศ. ๒๕๑๗

ใน พ.ศ. ๒๕๑๗ ค่าใช้จ่ายคงค้างสูงขึ้นไป แต่โดยนโยบายของรัฐบาล กพท. ไม่ได้ปรับอัตราค่ากระแสไฟฟ้าที่ขายให้สูงขึ้นตาม จึงทำให้อัตราผลตอบแทนจากการขายลดลงมาก

๒. อัตรามูลเงินของสินทรัพย์ไม่ได้มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น การใช้สินทรัพย์ใหม่ประสิทธิภาพ จะช่วยสร้างรายได้ให้แก่กิจการได้ สินทรัพย์นี้แยกได้เป็น ๒ ส่วน คือ สินทรัพย์ที่มีไว้ใช้ในกิจการเดิม และสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๑๗ สำหรับสินทรัพย์เดิมได้มีการปรับปรุงให้มีการใช้สินทรัพย์เต็มที่ขึ้น ส่วนสินทรัพย์ที่เพิ่มใหม่นั้นในระยะเริ่มใหม่ ยังใช้ไม่ได้เต็มที่ โดยเฉพาะงานระหว่างก่อสร้าง เป็นส่วนที่ยังไม่ได้นำมาใช้ในการหารายได้ ประกอบกับ กพท. ได้จัดหาพัสดุไว้มากเกินไป คือเพิ่มขึ้นถึง ๖๐% ทั้ง ๆ ที่ยอดขายเพิ่มเพียง ๓๐% ทำให้มีการใช้สินทรัพย์ไม่เต็มที่เท่าที่ควร